

محمد علی شاه، دشمن مشروطه

لیاخوف روسی فرمانده بریگاد قزاق

ستارخان لقب سردار ملی

باقرخان لقب سالار ملی

پس از مرگ مظفر الدین شاه پسرش محمد علی میرزا بنام محمد علی شاه به سلطنت رسید. وی که از حمایت و تشویق های جدی روسیه برخوردار بود به مشروطه و نمایندگان مجلس اعتنایی نداشت.

دلایل مخالفت روسیه با انقلاب شروطه عبارت بود از:

- ۱- وابستگی کامل محمد علی شاه به روسیه و عدم اطمینان روسها به سران مشروطه و مجلس
- ۲- اطمینان روسیه به این که بعضی از مشروطه خواهان و نمایندگان مجلس طرفداران انگلستان هستند.

دعوت نکردن از نمایندگان مجلس در مراسم تاجگذاری و امضا نکردن متهم قانون اساسی و به توپ بستن مجلس توسط لیاخوف، فرمانده روسی، همگی نشان از تبعیت و اطاعت محمد علی شاه از روسها و موافق نبودن با مشروطیت دارد. پس از سرکوبی مشروطه خواهان، مردم شهرهای مختلف تصمیم به مبارزه با استبداد محمد علی شاه گرفتند.

مردم تبریز با رهبری ستارخان و باقرخان علیه محمد علی شاه قیام کردند و شاه عین الدوله را برای سرکوبی آنها به تبریز فرستاد تبریز ده ماه در محاصره عین الدوله بود و مواد غذایی به روی مردم تبریز بسته شده بود ولی آنها سر انجام پیروز شدند. هم زمان با قیام مردم تبریز قیام های در گیلان و در میان بختاری ها بر پا شد و بخشه ها از مردم گیلان و نند عده ای از بختاری ها هم زمان

با مبارزان تبریز به تهران آمدند و در محل مجلس شورای ملی در میدان بهارستان شورایی تشکیل دادند و محمد علی شاه را از سلطنت خلع کردند و او با تعهد دریافت سالانه یک صد هزار تومان از کشور خارج شد و به روسیه رفت و فرزند او احمد شاه را به تخت سلطنت نشانند. نیروهای فاتح تهران در دادگاهی مخالفان مشروطیت را محاکمه کردند از جمله شیخ فضل الله نوری. زیرا شیخ فضل الله نوری معتقد بود که افرادی رهبری مشروطیت را در دست گرفته اند که اعتقاد به قوانین دینی ندارند و می خواهند مجلس ایران را به تقلید از مجلس های اروپا اداره کنند به همین دلیل او پیشنهاد کرد پنج تن از علمای بزرگ هر عصر بر مصوبات مجلس نظارت داشته باشند و این پیشنهاد در قانون اساسی گنجانده شد. به هر حال اعدام او از اقدامات ناپسند فاتحان تهران به شمار می آید.

ساختمان مجلس شورای ملی در تهران میدان بهارستان

بیشتر بدانیم ...

در جریان به توپ بسته شدن مجلس که در روز سه شنبه ۲۳ جمادی الاول ۱۳۲۶ رخ داد. کلنل لیاخوف روسی با سه ستون قشون به سمت مجلس یورش آورد و توپ ها از هر سو به مجلس شلیک شد و آزادی خواهان و نمایندگان مجلس مردانه تفنگ در دست گرفته و از خود و مجلس دفاع می کردند. جنگ بیش از چهار ساعت طول نکشید و به نفع شاه پایان یافت. بدستور شاه آیت الله بهبهانی به کرمانشاه تبعید شد. آیت الله طباطبائی در شمیران خانه نشین شد. ملک المتکلمین و جهانگیر خان صوراسرافیل در باغ شاه در حضور محمد علی شاه به دار آویخته شدند. قاضی ارداقی را با خوراندن سم استرکنین به قتل رساندند و مرحوم روح القدس را درباغ شاه به درون چاه انداختند. سید جمال الدین واعظ که از خطابه ی مشروطیت بود در همدان گرفتار کردند و در بروجرد به امر شاه شهید کردند و قبر او اکنون زیارتگاه مردم است و بدین ترتیب مشروطه ی اول ایران که ۱۴ جمادی الاخر سال ۱۳۲۴ با فرمان مظفر الدین شاه شروع شده بود با به توپ بستن مجلس در ۲۳ جمادی الاول ۱۳۲۶ از میان رفت و دوره ی استبداد صغیر محمد علی شاه آغاز شد.

شهید آیت الله شیخ فضل الله نوری

آدرس لينك صفحه : www.amouzeshelmi.ir/tarikh/3/08/tarikh-3-8.htm

اجرا و پشتيباني توسط مؤسسه فناوري اطلاعات كاشف